

Setembre cultural | | Actualitzat el 29/01/2020 a les 14:52

Podràs dir cicatriu i serà com qui diu literatura

Miriam El Mouhadab ressenya 'Un cos preciós per destruir', premi Jocs Florals de Barcelona 2019, de David Caño | «David Caño no és només poesia combativa que corre el risc constant d'esdevenir un pamflet. És molt més que unes paraules amb un to reivindicatiu endreçades en versos lliures»

Miriam El Mouhadab ressenya 'Un cos preciós per destruir' (Edicions Proa, 2019), de David Caño

Amb *Un cos preciós per destruir*, premi Jocs Florals de Barcelona 2019, Caño es consolida com a poeta, amb els seus vicis i obsessions, i apunta tot el seu imaginari poètic amb la nit i la ciutat com a protagonistes. L'imaginari que està present en aquest poemari és el de *Nictàlgia* (2017). El mateix poeta entén *Nictàlgia* i *Un cos preciós per destruir* com un tot. Certament, els dos poemaris funcionen de manera independent, hi ha una unitat entre els poemes i no es percep que un sigui la primera part i l'altre la segona. Ara bé, sí que es pot veure com ambdues obres construeixen un tot. D'aquesta manera, la lectura que se'n deriva és molt més complexa i completa; tot queda més ben travat i lligat, perquè permet traçar una continuïtat i una dependència que ofereix anar un pèl més enllà.

Caño és visceral, i això és una virtut. Els versos ataquen el cap, el cor i l'estómac al mateix temps perquè parteixen d'allò conegut, d'allò suposadament segur i estable, d'allò que el lector (o l'oient)

coneix. A través de tot un seguit de referències, imatges i reivindicacions que poden abocar a un espai i temps concret, et porta cap allò que tots coneixem: l'amor i la mort, i tot el que impliquen.

La qüestió de l'espai és dels elements més ben treballats. El jo poètic es situa geogràficament en ciutats i escenaris com Beirut, el Cap de Creus, Olot i «la ciutat mala» que és Barcelona. Així, comença a pintar el paisatge, que no és un decorat. Aquests indrets on es viatja estan plens de memòria i de lluita, d'una estima que sovint és difícil de concretar amb adjectius.

Però el paisatge no es fa només amb un espai concret del mapa, sinó també amb símbols. Només el llibre, com entitat, ja és un *spoiler* del què et trobaràs a dins: nit, negre i fosc. Hi ha una entrega total a aquests tres conceptes, com elements dels quals no se'n pot defugir i després veus que no són dolents, però tampoc bons. Amb això i els punts geogràfics concrets, pinta el paisatge que es mimetiza amb allò que se sent, amb allò que es vol dir, sigui a cau d'orella o als quatre vents. Tot això, però, és només un punt de partida, un recurs per tal de traçar uns límits, per llavors, amb tsunamis d'intensitat emocional i amb un llenguatge que no dona més de si, desbordar-los.

Quan el llenguatge no dona més de si, quan el llenguatge fracassa perquè ha de dir allò que mai s'ha dit, que mai s'ha sentit, allò que sembla que no tingui ni nom ni etiqueta, agafa el relleu el cos. La corporalitat esdevé el codi poètic, però també s'estableixen moltes analogies amb el territori: «abolir la frontera de cada cos».

Per primer cop apareix la infantesa, crua i naïf, en la terra volcànica. També s'introdueix l'Incendi (així, amb majúscula) com a comodí, com una mena de resposta. I, evidentment, tot aquest conjunt de símbols, imatges, referències, obsessions i vicis estan al servei d'un amor dolorós i difícil però ple de moments tendres que està al damunt d'un gronxador que es mou entre la innocència de la vida, l'amor, la desesperació, la mort i la solitud, com un contínuum.

Aquest poemari suposa un final i un inici al mateix temps en la seva obra. És més fosc que *Nictàlgia*, més íntim, fa molt més profunda la ferida oberta, arrenca la crosta. Amb això no estic dient que sigui un llibre trist i depriment, sinó que navega per qüestions on la racionalitat tendeix a desaparèixer i el bo i el dolent no existeix. És la poesia entesa com una salvació del no-res, que tanmateix ens sedueix perquè és allò desconegut: «i la poesia és un furgar-nos el cos tan endins,/ que espanta».